

ATB SEVER

Technology in Motion

ATB SEVER DOO Subotica, Magnetna polja br. 6, 24 000 Subotica

Tel: +381 24 665 101; Fax: +381 24 546 893; www.sever.co.rs

ATB SEVER je jedna od najstarijih fabrika za proizvodnju rotacionih električnih mašina u jugoistočnoj Evropi. Započela je sa radom 1923. godine kao akcionarsko društvo, pod imenom SEVER.

U toku bogate istorije preduzeće je doživelo niz vlasničkih, organizacionih, programskih i proizvodno-tehnoloških promena. Privatizovan je 2005. godine, kada je, pod imenom ATB SEVER, postao član poslovnog sistema ATB Austria Antriebstechnik. Danas u vlasništvu ATB SEVER DOO posluje fabrika mašinske opreme za rudarstvo i energetiku ATB FOD DOO, na lokaciji u Boru.

Više od 90 godina ATB SEVER je poznat po kvalitetu i ima tradiciju u proizvodnji svih vrsta električnih motora i generatora. Pored razvoja tih proizvoda, u poslednjih 45 godina razvijeni su i drugi programi sa ciljem da se tržištu ponude najsavremenija kompleksna tehnička rešenja elektromotornih pogona za razne oblasti primene. ATB SEVER je poznat kao isporučilac kompletne elektroopreme i usluga elektro-mašinskog inženjeringa u rudarstvu, energetici, crnoj i obojenoj metalurgiji, prerađivačkoj industriji i vodoprivredi. Proizvodi ATB SEVERA su u pogonu na svim kontinentima, u više od 50 zemalja.

Učešće izvoza proizvoda i usluga u ukupnoj proizvodnji je veće od 70 odsto.

ATB SEVER proizvodi i isporučuje elektromotore razvijene prema zahtevima kupaca zadovoljavajući njihove najsloženije tehničke zahteve za elektromotornim pogonima u nuklearnim i termoelektranama, površinskim kopovima uglja i bakra (bageri, transporteri, odlagači), podzemnim rudnicima, rafinerijama, platformama za eksploataciju nafte i gasa idr.

Pored toga što proizvodi i isporučuje sinhronu i asinhronu generatore, ATB SEVER je zajedno sa fabrikom ATB FOD u Boru postao i vodeći partner na prostorima bivše Jugoslavije u izgradnji malih hidroelektrana.

ATB SEVER poseduje tehnologiju koja omogućava da njegovi proizvodi rade u ekstremnim uslovima, od najsurovijih hladnih podneblja sa temperaturom koja se spušta na minus 50°C, do toplih i morskih klimatskih regiona.

Širok proizvodni program, internacionalni standardi, visok kvalitet, kao i poslovni i sopstveni tehnički razvoj omogućavaju bolju poziciju na tržištu za ATB SEVER u narednom periodu.

MILORAD VASIĆ, direktor ATB Sever

Država mora da uključi i stimuliše domaće firme

- **Bilo bi dobro da Vlada uposli naše kapacitete u poslovima u kojima možemo da obezbedimo svetski konkurentan nivo**
- **Podsticaji koje država sada daje uglavnom stranim preduzećima, domaćoj mašingradnji bi pomogli da uposli i kapacitete i znanje**

ATB Sever se bavi proizvodnjom motora i generatora za primenu u termoelektranama, hidroelektranama, cementarama, naftnoj industriji, rudnicima, hidrosnabdavanju, itd. Takođe se bavi i inženjering poslovima u istim delatnostima, projektuje i izvodi radove u oblasti elektromotornih pogona i elektroopreme. Posebno je značajno učešće Severa u energetici, u oblasti obnovljivih izvora energije, kao u hidroelektranama, na poslovima kompletnog opremanja malih hidroelektrana, ali i u izgradnji i remontu velikih hidroelektrana.

ATB Sever danas ima 370 zaposlenih. Taj broj je potreban za obavljanje trenutnog obima poslova, ali se očekuje da se sa proširenjem obima poslova, koje je u planu, otvori mogućnost i za povećanje broja zaposlenih.

U poslednje vreme ATB Sever radi na projektima revitalizacije hidroenergetskih objekata u zemlji - kao što su hidroelektrane Ovčar Banja, Bajina Bašta, Đerdap, na kojem se i sada obavljaju poslovi, a takođe učestvuje i u revitalizaciji i izgradnji velikih hidroelektrana u inostranstvu - reč je o elektrani Chopo u Narodnoj Republici Kongo i hidroelektranama Parteboda i Gamalange u Skandinaviji. Treba napomenuti i projekte na površinskim kopovima u zemlji i inostranstvu - Kolubara, Kostolac, površinski kop Vainino u Rusiji, kao i projekte na naftnim platformama u Rusiji.

ATB Sever se uključio u Poslovno udruženje elektromašingradnja sa ciljem da se omogući šire učešće domaćih firmi na tenderima za velike poslove u energetici.

- Na žalost, u tom pogledu nije došlo do značajnijih rezultata, i zato smatramo da bi država trebalo da uvaži domaće mogućnosti i uključi domaću mašingradnju u velike projekte koji se već realizuju i koji se planiraju u Srbiji. Zbog toga ne možemo biti zadovoljni, ali se nadamo da će se stanje promeniti i da će se naša vlada opredeliti u pravcu razvoja domaće elektromašingradnje", kaže generalni direktor ATB Sever Milorad Vasić.

Na pitanje kako vidi ulogu domaće mašingradnje u energetskom sektoru Srbije, direktor Vasić kaže da je ona trenutno nedovoljna.

- Ali, treba reći, potrebno znanje postoji i postoje kapaciteti da se bitno poveća njeno učešće, što bi imalo pozitivno dejstvo kako na razvoj energetike, tako i na preduzeća koja su nosioci tog razvoja. Kako bi se to prevazišlo, bilo bi poželjno da Vlada Srbije, kao što to čine i druge vlade u svetu, deluje u pravcu kojim bi obezbedila da se prevashodno koriste domaći kapaciteti, da se zaposle domaće firme na svim poslovima na kojima su sposobne da pruže svetski konkurentan nivo u projektovanju, a i u izvođenju radova. To će doprineti da naše kompanije realizuju poslove mnogo većeg obima, čime bi se stvorile mogućnosti da i naše, kao i ostala domaća preduzeća zaposle nove radnike, što bi svaka-

Država bi mogla kao u slučaju stranih investitora, da pojedine domaće firme, pogotovo iz oblasti elektromašingradnje stimuliše za otvaranje novih radnih mesta

ko doprinelo i smanjenju nezaposlenosti. Posebno je značajno što bi se zapošljavali ljudi sa visokim znanjem, čime bi se uticalo na smanjenje odlaska naših mladih stručnjaka u inostranstvo - što bi bio poseban doprinos konsolidaciji naše privrede i društva - navodi Vasić.

U tom smislu, navodi on, država bi mogla kao što to čini i u slučaju stranih investitora, da pojedine domaće firme, pogotovo iz oblasti elektromašingradnje stimuliše dodeljivanjem novčanih sredstava, subvencija ili drugih podsticaja za otvaranje novih radnih mesta.

- Već sam pominjao da bi to unapredilo i poslovanje i povećalo broj zaposlenih kroz oslanjanje na sopstvene snage. Ukoliko bi država pomogla u tome, to bi imalo dalekosežno pozitivno dejstvo i zaposlenost bi se mogla uvećati u još značajnijoj meri. Takođe, za uspešno funkcionisanje Poslovnog udruženja elektromašingradnje bilo bi poželjno da se država opredeli za to da na pogodan način obezbedi da se pod konkurentnim uslovima poslovi dodele našim firmama. To je zajednički interes i države i preduzeća - zaključuje Vasić.

E. D.

Iskustvo sticano čitav vek

ATB Sever je pod nazivom Sever osnovan 1923. godine, što znači da iza njega stoji duga tradicija i iskustvo od preko 90 godina. Sever je decenijama bio poznat u zemlji i inostranstvu po pouzdanosti i kvalitetu, kao i po širokoj lepezi proizvodnog programa i po kompletnim rešenjima određenih složenih tehničkih problema. Sever je privatizovan 2005. godine, kada je 100 odsto vlasništva stekla austrijska firma ATB Austria Antriebstechnik, da bi 2011. godine u sklopu vlasničke transformacije celokupan holding prešao u vlasništvo kineske korporacije Wolong Group, u čijem sastavu i danas posluje.